

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1
2. การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1
3. การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2
4. การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายจำนวน 14 คน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการระดมความเห็นจัดกระบวนการเรียนรู้ ผลการดำเนินงานแต่ละกลยุทธ์ ปรากฏดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายจำนวน 14 คน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนสาระการงาน อาชีพและเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานอาชีพ โรงเรียนเทศบาล สังกัด กองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ” ดำเนินการในวันที่ 12 มีนาคม 2550 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมดอกจาน ชั้น 3 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา (อาคาร 15 ชั้น) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เริ่มตั้งแต่เวลา 09.00 น. ผู้วิจัย กล่าวเปิดการประชุม และบรรยาย พิเศษ หลังจากนั้น ผศ.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และผศ.สุรกานต์ จังหาร วิทยากร ได้อภิปรายเรื่อง รูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอน และดำเนินการจัดกลุ่มย่อย ออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อระดมความเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และแนวทางแก้ไข โดยในช่วงบ่าย เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหัวข้อการ สัมมนา เวลา 15.30 น. ผู้วิจัยและผู้สัมมนาสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในโรงเรียน โดยเลิกประชุมเชิงปฏิบัติการเวลา 16.30 น.

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ จากข้อมูลที่ถูกวิจัยได้รวบรวม โดยใช้วิธีการสังเกต บันทึกผลการประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มย่อย และสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย และวิทยากร สรุปได้ดังนี้

การเรียนรู้โดยใช้แหล่งความรู้ในชุมชนและนำเอาภูมิปัญญาเข้ามามีบทบาทเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมในด้านของภูมิปัญญา ในการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนแบบนอกห้องเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วม ได้มีการปฏิบัติจริงในการเรียนการสอนให้มากที่สุด ในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยให้ใช้หนังสือแบบเรียนให้น้อยลง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการศึกษางานอาชีพได้มากที่สุดและเป็นการนำความรู้ในเรื่องของภูมิปัญญาเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนงานอาชีพ โดยที่ประชุมกลุ่มย่อย ได้สรุปสภาพปัญหาและการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนของแต่ละกลุ่มดังนี้

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี กลุ่ม โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา ได้จัดการเรียนการสอนโดยประชุมครูเพื่อจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่นและจัดทำงบประมาณจัดหาค่าตอบแทนวิทยากรให้ความรู้ กำหนดหลักสูตรวิชาการงานอาชีพของสถานศึกษา เชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาร่วมศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรพร้อมเชิญวิทยากรผู้ให้ความรู้มากำหนดทิศทางหลักสูตร วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา อุปสรรค ร่างหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ พร้อมปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนในชุมชน ความสำเร็จของการใช้แหล่งความรู้ในชุมชน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากสภาพจริง ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนและสถานศึกษาอื่นๆ สามารถทำและออกจำหน่ายได้ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการเรียน ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดเครื่องมือที่ทันสมัยในการทำและผลิต วิธีการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ได้จัดซื้ออุปกรณ์ในการฝึกของนักเรียน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และลงมือปฏิบัติจริงในโรงเรียน จัดหางบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลฯ ในรูปแบบโครงการเพื่อช่วยในการจัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการผลิต ใช้รูปแบบในการเรียนการสอนโดยจะเน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง

(ตัวแทนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา. 12 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด การจัดรูปแบบโครงการโดยการนำวิทยากรมาให้ความรู้ในโรงเรียน โดยรับการถ่ายทอดความรู้ อาชีพการสวนสวิง โดยการใช้วิทยากรในท้องถิ่น มาสอนในโรงเรียน ผู้ให้ความรู้ คือ นางหนู รัตนวงษ์มา ปัญหาในระยะแรกการจัดชั่วโมง การเรียน การสอนยังมีไม่พอ นักเรียนขาดความสนใจ การสอนยังไม่เข้าใจยังไม่ดีพอ สถานที่คับแคบในการที่จะให้นักเรียนศึกษางานอาชีพ รูปแบบในการเรียนรู้ ครูได้กำหนดแหล่งเรียนรู้ โดยนักเรียนได้มีส่วนร่วม ทำให้เกิดความสนใจในงานอาชีพและใช้วิทยากรในชุมชนใกล้สถานศึกษา ข้อดีของการเรียนรู้การติดต่อวิทยากรมาให้ความรู้ได้ง่ายสะดวกรวดเร็ว ข้อจำกัดของการเรียนจะมี ค่าตอบแทนวิทยากรและเวลาในการจัดการเรียนการสอนยังมีน้อยไม่ได้บรรลุในแบบปฏิบัติงาน ประจำปี ขาดงบประมาณสนับสนุน ไม่ได้จัดทำแผนการสอนเป็นรูปแบบ จากปัญหาหรืออุปสรรคที่พบให้เสนอวิธีการแก้ไขปัญหา เพิ่มชั่วโมงในการสอนมากขึ้น สร้างความสนใจโดยการเพิ่มกิจกรรมในการเรียนการสอนให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ตัวแทนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด, 12 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี อาชีพสุจริตในชุมชน ได้แก่ อาชีพการทำพานบายศรี และอาชีพการทำดอกไม้จากผ้าใยบัว การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยครูให้นักเรียนออกสำรวจอาชีพที่สุจริตในชุมชนว่าอาชีพที่สำคัญและประสบผลสำเร็จ มั่นคง ได้ผลตอบแทน เมื่อนักเรียนสำรวจอาชีพต่างๆ จากชุมชนมาแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปอาชีพที่เหมาะสมและพบความสำเร็จ คือ อาชีพการทำพานบายศรี เขียนเสนอโครงการเสนอผู้บริหารเพื่อแจ้งให้ทราบและจัดหาทุนสนับสนุน ทำหนังสือแจ้งให้ผู้รู้หรือวิทยากรในชุมชนทราบ ทำหนังสือเชิญให้วิทยากรมาบรรยายอาชีพ ที่สำคัญให้นักเรียนเลือกรับว่าอาชีพนั้นประสบผลสำเร็จและได้ผลตอบแทนนำนักเรียนปฏิบัติจริง โดยให้วิทยากรมาช่วยฝึกปฏิบัติจริง ครูจัดหาอุปกรณ์และวัสดุฝึกงานนักเรียนเกิดทักษะ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ครูจัดเลือกสิ่งประดิษฐ์ที่สวยงาม ละเอียดและนำไปติดต่อแหล่งจำหน่าย เช่น ร้านสินค้าโอท็อป เพื่อหารายได้พิเศษระหว่างเรียน ครูและนักเรียน ร่วมกันทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเพื่อแบ่งเงินรายได้ให้กับนักเรียนเพื่อเป็นกำลังใจและความภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นเงินจากน้ำพักน้ำแรงของนักเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดีของรุ่นน้องอีกต่อไป

(ตัวแทนกลุ่มสองนางโย – บ้านค้อ, 12 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

นอกจากนี้ตัวแทนกลุ่มยังนำเสนอปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน อาชีพในชุมชนสรุปได้ดังนี้

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในช่วงแรกจะพบเรื่องขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการเรียน ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดเครื่องมือที่ทันสมัยในการทำและผลิต ข้อจำกัดในการเรียนก็จะเป็นสถานที่คับแคบไม่เพียงพอในการให้นักเรียนเข้าเรียนรู้อุปกรณ์ไม่เพียงพอมีเพียงชุดเดียว วิธีการแก้ปัญหา จัดซื้ออุปกรณ์ฝึกของนักเรียน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และลงมือปฏิบัติจริงในโรงเรียน จัดหางบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลฯ ในรูปแบบโครงการ จัดซื้อ จัดหา อุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการผลิต ใช้รูปแบบในการเรียนการสอนโดยให้ปฏิบัติจริง

(ตัวแทนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาล โพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา. 12 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในช่วงแรกจะพบเรื่องแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่น่าสนใจในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามในการประดิษฐ์ดอกไม้จากผ้าใยบัว จากปัญหาหรืออุปสรรคที่พบจะเป็นการขาดงบประมาณสนับสนุน ไม่ได้จัดทำแผนการสอนเป็นรูปแบบ ค่าตอบแทนวิทยากรและเวลาในการจัดการเรียนการสอนยังมีน้อยไม่ได้บรรจุในแบบปฏิบัติงานประจำปี ในการเชิญวิทยากรมาทำการสอนภายในโรงเรียนไม่มีค่าตอบแทนวิทยากร งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุการเรียนการสอน สถานที่คับแคบในการที่จะให้นักเรียนศึกษางานอาชีพ ซึ่งเป็นข้อจำกัด ส่วนในเรื่องของวิธีการแก้ไขปัญหา จะเพิ่มชั่วโมงในการสอนมากขึ้น สร้างความสนใจโดยการเพิ่มกิจกรรมในการเรียนการสอนให้เด็กมีเจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

(ตัวแทนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาลบ้านแมด. 12 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในช่วงแรกจะพบเรื่องของการขาดงบประมาณในการสนับสนุน ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ขาดเครื่องมือที่ทันสมัย เพราะต้องแข่งขันกับตลาด สินค้ายังไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชน ขาดสถานที่จำหน่ายที่มั่นคง ในการแก้ไขปัญหาจะทำเป็นโครงการเพื่อของบประมาณกับส่วนราชการ จัดซื้อเครื่องมือที่ทันสมัย ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไปรู้จักผลิตภัณฑ์ นักเรียนได้รู้จักแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชนของตนเอง นักเรียนสนใจอาชีพสุจริต และสำคัญในชุมชนของตนเอง นักเรียนเห็นความสำคัญในงานอาชีพที่สุจริต นักเรียนได้รู้จักผู้รู้หรือวิทยากรที่สำคัญในชุมชนของตนเอง นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริตนักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

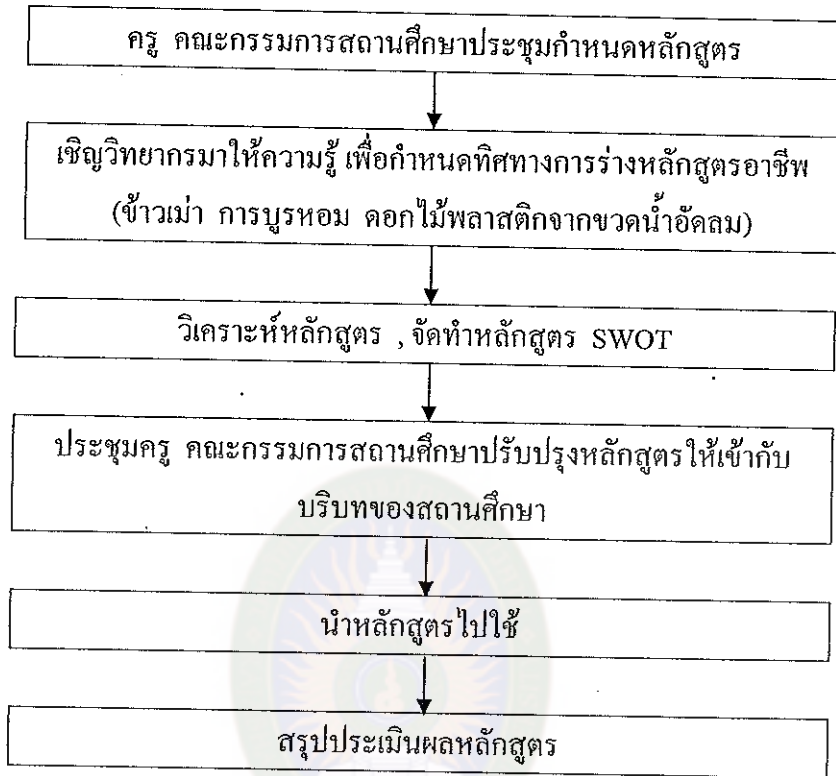
(ตัวแทนกลุ่ม ส่องนางโย – บ้านก่อ. 12 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

จากผลการระดมความเห็นในการประชุมสัมมนา พบว่า ทั้งสามกลุ่มโรงเรียนสิ่งที่เหมือนกันก็คือให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง มีวิทยากรที่อยู่ในชุมชนมาให้ความรู้ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนเป็นการทำขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่ในการฝึกปฏิบัติก็เป็นบริเวณบ้านของวิทยากรและจะมีปัญหาในเรื่องของการขาดงบประมาณในการสนับสนุน ค่าตอบแทนวิทยากร อุปกรณ์ในการฝึกอาชีพยังไม่เพียงพอ และมีสถานคับแคบ เวลาในการเรียนมีน้อย เพราะวิทยากรมีจำนวนน้อย ทำให้นักเรียนไม่มีสถานที่ในการฝึกอาชีพ ข้อแตกต่างการใช้แหล่งความรู้ ในชุมชนทั้งกลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมค และกลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย – บ้านค้อ จะมีข้อแตกต่างเรื่องของการเรียนการสอนจะเป็นการสอนแบบปากต่อปากคือ ไม่มีแบบเรียนหรือหลักสูตรแต่ละอาชีพก็แตกต่างกัน จึงมีการสอนที่แตกต่างกัน

สรุปความเหมือนและความแตกต่างเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนอาชีพในชุมชน จากทั้ง 3 โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในเรื่องของเวลา ระยะแรกการจัดชั่วโมงการเรียนการสอนยังมีปัญหา ค่าตอบแทนวิทยากรและเวลาในการจัดการเรียนรู้ยังมีน้อยไม่ได้บรรลุในแบบปฏิบัติงานประจำปี ขาดงบประมาณสนับสนุน ไม่ได้จัดทำแผนการสอนเป็นรูปแบบ งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุการเรียนการสอน ความแตกต่างของปัญหาของแต่ละโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการเรียน ขาดเครื่องมือที่ทันสมัยในการทำและผลิต อุปกรณ์ไม่เพียงพอมีเพียงชุดเดียว ในกลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมค นักเรียนขาดความสนใจ การสอนไม่เข้าใจยังไม่ดีพอ ไม่ได้จัดทำแผนการสอนเป็นรูปแบบ ไม่ได้บรรลุในแบบปฏิบัติงานประจำปี ความแตกต่างของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มส่องนางใย – บ้านค้อขาดเครื่องมือที่ทันสมัย เพราะต้องแข่งขันกับตลาด สินค้ายังไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชน ขาดสถานที่จำหน่ายที่มั่นคงและในการปรับปรุงจากปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องการเรียนรู้อยู่โดยให้โรงเรียนควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง ขอความสนับสนุนจากหน่วยงานและภาครัฐในการส่งเสริมงานอาชีพในชุมชนให้มั่นคง หาดตลาดที่มั่นคงเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน หาเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยตามที่ตลาดต้องการ นำวิทยากรไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตามสถานที่ที่มีชื่อเสียง เช่น ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร และการจัดนิทรรศการสินค้าโอท็อป เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

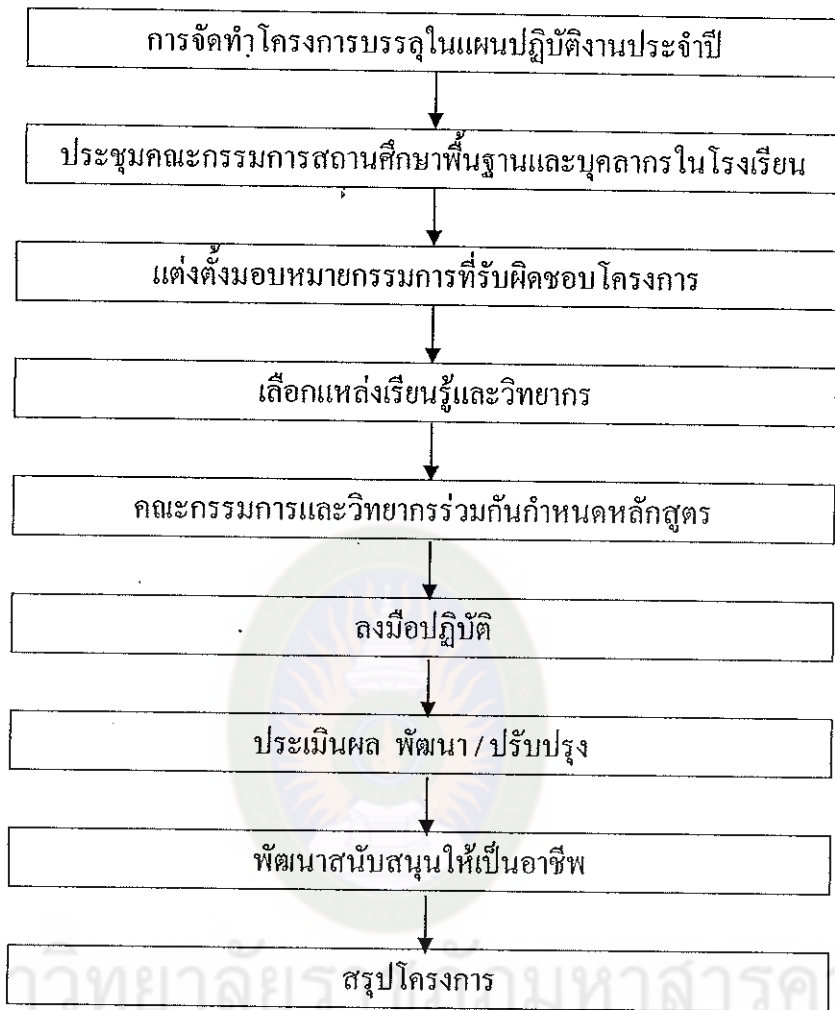
2. การระดมความเห็น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า นำเสนอรูปแบบการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการสอนงานอาชีพ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาล ผลการระดมความเห็นเพื่อพัฒนาปรากฏผลสรุปได้ดังนี้

2.1 กลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา

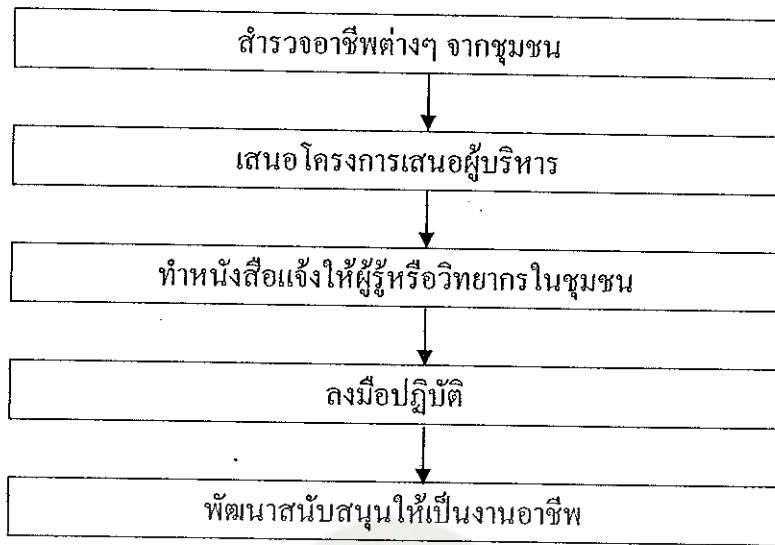
แผนภาพที่ 5 แสดงกระบวนการหรือขั้นตอนในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี กลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา

2.2. กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

แผนภาพที่ 6 แสดงกระบวนการหรือขั้นตอนในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

2.3 กลุ่มสองนางใย - บ้านค้อ

แผนภาพที่ 7 แสดงกระบวนการหรือขั้นตอนในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มโรงเรียนเทศบาลสองนางใย - บ้านค้อ

จากการพัฒนารูปแบบดังกล่าวทำให้ผู้ร่วมศึกษาสามารถสร้างรูปแบบในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานอาชีพ ของโรงเรียนเทศบาล สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ต่อไป

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1

จากการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 การสังเกตพฤติกรรมผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 14 คน มีความสนใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานอาชีพเป็นอย่างมาก ตั้งใจร่วมกิจกรรม ตามกระบวนการ และแสดงออกอย่างเต็มที่ ทำให้การประชุมดำเนินการไปด้วยดี และผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามี่มีความรู้ความเข้าใจ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้การดำเนินงานในวงรอบที่ 1 มีปัญหาอุปสรรค คือผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ายังขาดความมั่นใจในด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ ขาดรูปแบบแนวทางในการนำไปใช้ แต่ความพยายามในการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ก็ทำให้เกิดการพัฒนา ดังที่ทั้ง 3 กลุ่มได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม

แต่การพัฒนาที่มีความจำเป็นต้องมีการนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง จึงต้องดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ไปใช้เพื่อให้เกิดทักษะ จนจะเสริมสร้างเจตคติที่ดีในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี งานอาชีพ

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

ในการพัฒนาตามวงรอบที่ 1 กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้นำปัญหาที่เกิดขึ้นมานำเสนอ โดยผู้วิจัยได้จัดให้มีการระดมความเห็นจากจุดที่ต้องพัฒนาต่อจากวงรอบที่ 1 คือ ต้องมีการนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง และต้องออกติดตามประเมินผล โดยที่ประชุมมีมติร่วมกันให้มีการดำเนินการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยนำผลจากกลยุทธ์การระดมความเห็นในการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จากการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 มาพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นใจแก่กลุ่มผู้ร่วมศึกษา โดยมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้ร่วมศึกษาที่ยังมีปัญหาในการจัดกระบวนการเรียนรู้เห็นตัวอย่าง และวิธีการ สามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้ โดยมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

การระดมความเห็นโดยมีการที่สมาชิกแต่ละกลุ่มย่อยได้แสดงปัจจัยสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีกงานอาชีพ รูปแบบที่ได้ทดลองใช้ สภาพปัญหา และแนวทางแก้ไข โดยนำไปสู่รูปแบบที่เหมาะสมของ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การระดมความเห็น ด้านปัจจัยสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีกงานอาชีพ

ผู้วิจัยได้ออกติดตาม และสัมภาษณ์กลุ่มย่อยทั้ง 3 เพื่อนำไปสู่การระดมความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีกงานอาชีพ ซึ่งผลการระดมความเห็นของแต่ละกลุ่มย่อยพบว่า

ปัจจัยสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีกงานอาชีพ คือการกำหนดหลักสูตรวิชาการงานอาชีพของสถานศึกษา สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน งบประมาณสนับสนุนเครื่องมือที่ทันสมัยในการทำและผลิต จัดหางบประมาณจัดหาค่าตอบแทนวิทยากรให้ความรู้ สถานศึกษามาร่วมศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรพร้อมเชิญวิทยากร นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากสภาพจริง ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และสถานศึกษาอื่น

(ตัวแทนกลุ่ม โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา. 14 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

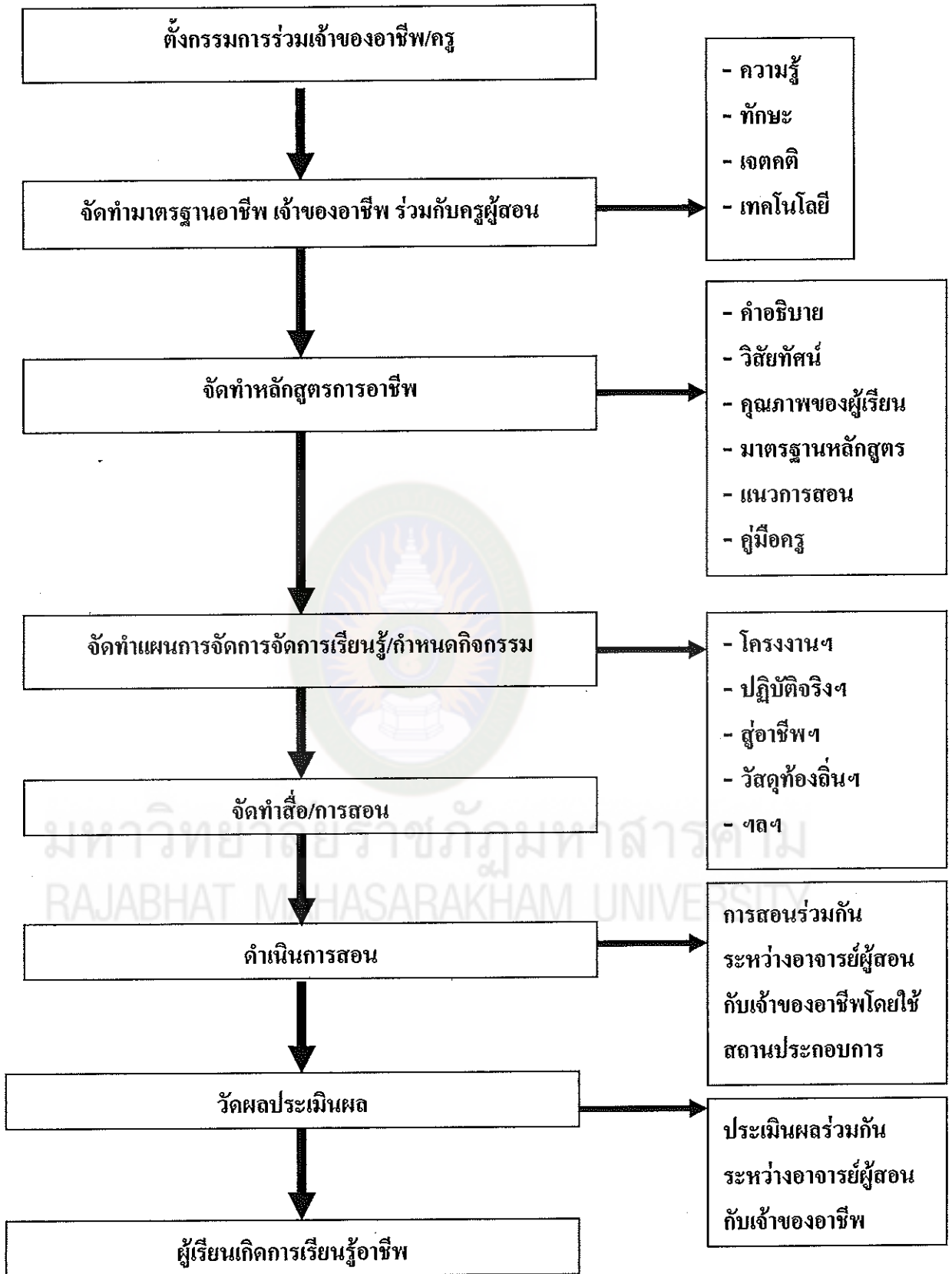
ปัจจัยสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานอาชีพ คือสำรวจและหาข้อมูลอาชีพที่นักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาในชุมชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่น่าสนใจในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม สถานที่ศึกษา งานอาชีพ จัดหางบประมาณสนับสนุน งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุการเรียนการสอน ระยะเวลาจัดชั่วโมงการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ติดต่อวิทยากรมาให้ความรู้ นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีโครงการงานอาชีพในรูปแบบปฏิบัติประจำปี

(ตัวแทนกลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมค . 15 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

ปัจจัยสำคัญในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานอาชีพ คือโรงเรียนจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำรวจอาชีพต่างๆ จากชุมชน เขียนเสนอโครงการเสนอผู้บริหาร จัดหาทุนสนับสนุน นำวิทยากรที่สำคัญในชุมชนมาให้ความรู้ จัดหางบประมาณในการสนับสนุนควรจัดหาทุนสนับสนุนอาชีพในชุมชนให้มั่นคง มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย สถานที่ในการเรียนรู้และสถานที่จำหน่ายที่มั่นคงโดยหาตลาดที่มั่นคง เพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในงานอาชีพที่สนใจ หาเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยตามที่ตลาดต้องการ นำวิทยากรไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตามสถานที่ต่างๆ

(ตัวแทนกลุ่มส่องนางโย – บ้านค้อ. 15 มีนาคม 2550 : การระดมความเห็น)

2. การพัฒนารูปแบบการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานอาชีพ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมศึกษาได้นำปัญหาอุปสรรคและปัจจัยที่ได้จากการระดมความเห็น มาพัฒนาเพื่อสรุปรูปแบบที่เหมาะสมของกลุ่มโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ทั้ง 7 โรงเรียน ผลการพัฒนาพบว่า รูปแบบที่เหมาะสมต้องดำเนินการตามกระบวนการหรือขั้นตอนดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 8 รูปแบบการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีโดยการมีส่วนร่วมของภูมิปัญญา และ/หรือ สถานประกอบการอาชีพ/สถานประกอบการ

กลุ่มผู้ร่วมศึกษาจึงนำผลการพัฒนาดังกล่าว และแหล่งเรียนรู้ที่เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยได้ติดตามผลในยุทธศาสตร์การพัฒนาข้อที่ 3 คือการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้

3. การนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้

มีเป้าหมายเพื่อให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความเข้าใจในกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ ในการเตรียมการวางแผนการสอนที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน หลังจากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยได้ประชุมเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน ดังมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

- 1) วันที่ 18-19 มีนาคม กลุ่มเป้าหมายดำเนินการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนภายใต้การนิเทศของผู้วิจัย
- 2) วันที่ 20-30 มีนาคม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

โดยแต่ละกลุ่มได้เลือกอาชีพในชุมชน ที่สามารถจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการสอนงานอาชีพ กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีได้ โดยกลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรีเลือกอาชีพการทำข้าวเม่า และดอกไม้พลาสติกจากขวดน้ำอัดลม กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมดเป็นการจัดรูปแบบการเรียนการสอนในอาชีพการสานสวิง กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้าย่องนางโย – บ้านค้อ เลือกอาชีพการทำพานบายศรี และอาชีพการทำดอกไม้จากผ้าใยบัว

หลังจากการนำไปใช้ ผู้วิจัยได้ติดตามผล และมีการนิเทศการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนภายใต้การนิเทศของผู้วิจัย สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการนิเทศการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอน

3.1.1 กลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี รูปแบบในการจัดการเรียนการสอนในแหล่งความรู้ในชุมชน ใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบปฏิบัติจริงเพราะต้องดูงานจากสถานที่ฝึกจริง นำมาสรุปผลและรายงานผลรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากการปฏิบัติที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นพัฒนาความรู้สู่อาชีพ เพราะเกิดจากการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ ในการจัดรูปแบบการใช้แหล่งเรียนรู้ของชุมชนโดย ประชุมครูเพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและจัดทำงบประมาณจัดหาค่าตอบแทนวิทยากรให้ความรู้ กำหนดหลักสูตรวิชากรงานอาชีพของสถานศึกษา เชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาร่วมศึกษาวิเคราะห์

หลักสูตรพร้อมเชิญวิทยากรผู้ให้ความรู้มากำหนดทิศทางหลักสูตร ร่างหลักสูตรเพื่อนำไปใช้พร้อมปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ตามขั้นในการจัดทำรูปแบบโครงการงานอาชีพกลุ่ม โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวรรค์วิทยา โดยให้ครูและคณะกรรมการในการประชุม กำหนดหลักสูตรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เพื่อกำหนดทิศทางกรร่างหลักสูตรอาชีพ (ข้าวเม่า การบูรหอม ดอกไม้พลาสติกจากขวดน้ำอัดลม) วิเคราะห์หลักสูตรจัดทำหลักสูตร SWOT ประชุมครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาในการนำหลักสูตรไปใช้ สรุปประเมินผลหลักสูตร

3.1.2 กลุ่ม โรงเรียนเทศบาลบ้านแมค

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี รูปแบบในการจัดการเรียนการสอนในแหล่งความรู้ในชุมชน รูปแบบ การจัดการระบบการปฏิบัติ เพื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นพัฒนาความรู้สู่อาชีพ ประชุมปรึกษาใน คณะกรรมการสถานศึกษาเชิญวิทยากร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่น ประชุมค่านงบประมาณ ลงมือปฏิบัติเชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับนักเรียน การ ประเมินผล จากผลการปฏิบัติจัดแสดงนิทรรศการ สรุปผลโครงการ โดยมีการปรับปรุงพัฒนาให้ มีตลาดรองรับแล้วการวางรูปแบบในการปฏิบัติ ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาพื้นฐานและ บุคลากรในโรงเรียน แต่งตั้งมอบหมายกรรมการที่รับผิดชอบโครงการ เลือกแหล่งเรียนรู้และ วิทยากร คณะกรรมการและวิทยากรร่วมกันกำหนดหลักสูตร ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล พัฒนา / ปรับปรุง ให้เป็นอาชีพตามขั้นในการจัดทำโครงการงานอาชีพเทศบาลบ้านแมค แต่งตั้งมอบหมาย กรรมการที่รับผิดชอบโครงการในการจัดทำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติงานประจำปี ประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาพื้นฐานและบุคลากรในโรงเรียน เลือกแหล่งเรียนรู้และวิทยากร คณะกรรมการและวิทยากรร่วมกันกำหนดหลักสูตร ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล พัฒนา / ปรับปรุง งานเป็นอาชีพ สรุปโครงการ

3.1.3 กลุ่มส่องนางโย – บ้านค้อ

การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี รูปแบบในการจัดการเรียนการสอนในแหล่งความรู้ในชุมชน รูปแบบ การจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงการงานแบบปฏิบัติการจริง การจัดการปฏิบัติภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนา และส่งเสริมงานอาชีพ การเรียนรู้โดยใช้วัสดุท้องถิ่น กระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การจัด เนื้อหาสาระ ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้ในการเรียนตามหลักสูตร นักเรียนได้รู้จัก แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชนของตนเอง นักเรียนสนใจอาชีพสุจริตและสำคัญในชุมชนของตนเอง นักเรียนเห็นความสำคัญในงานอาชีพที่สุจริต นักเรียนได้รู้จักผู้รู้หรือวิทยากรที่สำคัญในชุมชน

ของตนเอง โรงเรียนควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง ควรจัดหาทุนสนับสนุนอาชีพในชุมชนตลาดที่มั่นคงเพื่อจำหน่ายผลิตเป็นของชุมชนหาเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยตามที่ต้องการ ขั้นตอนในการจัดทำโครงการงานอาชีพโดยการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาพื้นฐานและบุคลากรในโรงเรียน แต่งตั้งมอบหมายกรรมการที่รับผิดชอบโครงการเลือกแหล่งเรียนรู้และวิทยากร ลงมือปฏิบัติ สรุปโครงการ

3.2 ผลการนิเทศสถานที่ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ข้อดี และข้อจำกัด ในการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

3.2.1 กลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา

สถานที่ เป็นการศึกษาสถานนอกสถานที่ นักเรียนไปศึกษาเรียนรู้อาชีพในชุมชนการทำข้าวเม่า วิทยากรก็เป็นคนในพื้นที่มาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำข้าวเม่า มีเครื่องมืออุปกรณ์ให้นักเรียนรู้จากสภาพพื้นที่จริง ลงมือและปฏิบัติจริง และเป็นสถานที่ที่อยู่ในชุมชนจึงไม่ได้เดินทางไกลข้อดี มีเครื่องมืออุปกรณ์อยู่ในพื้นที่ชุมชนสามารถให้นักเรียนรู้ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนและอยู่ในพื้นที่จะมีวิทยากรคอยช่วยเหลือหลายคน แนะนำการเป็นระบบในการผลิต ข้อจำกัด มีสถานที่คับแคบไม่เพียงพอในการให้นักเรียนเข้าเรียนรู้และนักเรียนที่เรียนจะมีจำนวนมาก เมื่อนักเรียนมากก็จะเกิดปัญหาอุปกรณ์ในการเรียนไม่เพียงพอเพราะแต่ละบ้านมีเพียงชุดเดียวเพื่อทำใช้หรือขายตอนที่มียานบุญเท่านั้น

3.2.2 กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

สถานที่ ในการเรียนรู้อาชีพการสานสวิง สถานที่ก็จะอยู่ในท้องถิ่น เป็นบ้านของนางหนู รัตนวงษ์ษา ในบางชั่วโมงทางวิทยากรก็เข้ามาสอนในโรงเรียน ข้อดี นักเรียนได้รู้จักกับคนในชุมชนสถานที่ในการเรียนก็เป็นแบบธรรมชาติซึ่งต่างจากห้องเรียนและเป็นสถานศึกษาที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในสถานที่จริง สร้างความสนใจในการเรียนการสอนให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อจำกัด สถานที่คับแคบในการที่จะให้นักเรียนศึกษางานอาชีพและในเรื่องของอุปกรณ์ในพื้นที่ยังไม่พอต่อการเรียนรู้

3.2.3 กลุ่มสองนางใย – บ้านค้อ

สถานที่ ในการเรียนอาชีพการทำพานบายศรี และอาชีพการทำดอกไม้ จากผ้าใยบัวสถานที่ในการเรียนก็จะเป็นชุมชน คนในชุมชนที่เป็นกลุ่มแม่บ้านจะมาให้ความรู้ ซึ่งจะเลือกสถานที่ที่มีวัสดุอุปกรณ์ในพื้นที่ใกล้เคียง การใช้สถานที่ในแหล่งชุมชนก็จะช่วยให้นักเรียนได้สำรวจอาชีพอื่นที่นักเรียนมีความสนใจด้วยและนักเรียนยังได้ลงมือปฏิบัติจริง ข้อดี ในการจัดการเรียนรู้นอกสถานที่ นักเรียนได้รู้จักแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชนของตนเอง เห็นความสำคัญในงานอาชีพที่สุจริต สามารถฝึกการทำจากวิทยากรในพื้นที่ให้เกิดความชำนาญ และสวยงาม ในด้านของข้อจำกัดขาดสถานที่จำหน่ายที่มั่นคง ในชุมชนยังขาดงบประมาณในการ

สนับสนุน ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ไม่มีเครื่องมือที่ทันสมัย หาเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยตามที่ตลาดต้องการ พาวิทยากรไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตามสถานที่ ที่มีชื่อเสียงเพื่อพัฒนาการทำผลิตภัณฑ์ เป็นที่ต้องการของตลาด

สรุปความเหมือนและความแตกต่างการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี รูปแบบในการจัดการเรียนการสอนในแหล่งความรู้ในชุมชน จากทั้ง 3 กลุ่มโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามมีความเหมือนในเรื่องรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในการปฏิบัติจริงเพราะต้องดูงานจากสถานที่ฝึกจริง นำมาสรุปผลและรายงานผล รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากการปฏิบัติที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาความรู้สู่อาชีพ เพราะเกิดจากการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ หาเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยตามที่ตลาดต้องการ พาวิทยากรไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตามสถานที่ ที่มีชื่อเสียง ความแตกต่างในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี – ศรีสวัสดิ์วิทยา โรงเรียนควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง ประชุมครูเพื่อจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่นและติดต่อวิทยากรมาให้ความรู้ กำหนดหลักสูตรวิชาการงานอาชีพของสถานศึกษา ร่างหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ พร้อมปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้

ความแตกต่างในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ กลุ่มโรงเรียนเทศบาลบ้านแมค ครูได้กำหนดแหล่งเรียนรู้เอง โดยนักเรียนได้มีส่วนร่วมทำให้นักเรียนสนใจงานอาชีพใช้วิทยากรในชุมชนใกล้สถานศึกษา การวางรูปแบบในการปฏิบัติ ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาพื้นฐานและบุคลากรในโรงเรียน แต่งตั้งมอบหมายกรรมการที่รับผิดชอบโครงการ เลือกแหล่งเรียนรู้และวิทยากร คณะกรรมการและวิทยากรร่วมกันกำหนดหลักสูตร ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล พัฒนา/ปรับปรุง พัฒนาสนับสนุนให้เป็นอาชีพ

ความแตกต่างในการจัดรูปแบบการเรียนรู้กลุ่มส่องนางโย – บ้านคือ นักเรียนได้รู้จักแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชนของตนเอง นักเรียนสนใจอาชีพสุจริตและสำคัญในชุมชนของตนเองนักเรียนเห็นความสำคัญในงานอาชีพที่สุจริต นักเรียนได้รู้จักผู้รู้หรือวิทยากรที่สำคัญในชุมชนครูเลือกสิ่งประดิษฐ์ที่สวยงาม ละเอียดและนำไปติดต่อแหล่งจำหน่าย เช่น ร้านสินค้าเพื่อหารายได้พิเศษระหว่างเรียน

การดำเนินการพัฒนาตามกลยุทธ์ที่กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีงานอาชีพที่ยังขาดความเชื่อมั่นและขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน ได้มีการพัฒนาตนเองมากขึ้น โดยทุกกลุ่มได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบ และสรุปรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การนำไปใช้ ซึ่งผลจากการพัฒนา จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน 14 คน สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงการสำรวจความคิดเห็นของการพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานอาชีพ

ข้อ	ข้อความ	\bar{x}	S.D.	ระดับความเห็น
1	ความรู้ที่ได้รับ	4.29	0.61	มาก
2	การนำไปใช้ประโยชน์	4.29	0.47	มาก
3	การมีส่วนร่วมในการระดมความเห็น	4.64	0.50	มากที่สุด
4	ความเชื่อมั่นในการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอน	4.29	0.61	มาก
	รวม	4.38	0.34	มาก

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดสัมมนาในครั้งนี้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.38$ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความเห็นมากที่สุดคือด้าน การมีส่วนร่วมในการระดม ร่องลงมาคือการนำไปใช้ประโยชน์ ความรู้ที่ได้รับ และความเชื่อมั่นในการพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอน

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

เมื่อผู้วิจัยได้แนะนำและคอยช่วยเหลือผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 14 คน เกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถเข้าใจรูปแบบการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพ โดยได้นำเสนอปัญหาอุปสรรค ปัจจัยที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จ จนเกิดรูปแบบที่เหมาะสม เมื่อมีการนำไปใช้ครูจะมีความเชี่ยวชาญ และสามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้

การนำหลักการวิจัยปฏิบัติการดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนา โดยนำยุทธศาสตร์ที่หลากหลายมาใช้คือการประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมความเห็น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการนิเทศติดตาม พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นหลากหลาย ทำให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประสิทธิภาพการสอน

จนสามารถนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติจริง ได้ผลจนเกิดความ
เชื่อมั่น ลักษณะการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ก็สามารถเรียนรู้
ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY